

تأکید دولت بر کاهش حداقل دستمزد، کابوس کارگران شده است

تکرار سناریوی افزایش ناکافی مزدها برای سال ۱۴۰۳

همزمان با فرارسیدن روزهای پایانی سال، جلسات شش‌سوی عالی کار برای آغاز مذاکرات و چانه‌زنی با هدف تعیین دستمزد ۱۴۰۳ کارگران آغاز می‌شود. دولت و مجلس روی افزایش ۲۰ درصدی حقوق کارمندان و بازنشستگان به توافق رسیده‌اند و آن طور که از اظهار نظرهای این گروه پیداست، پیش‌بینی می‌شود گروه دولتی امسال نیز همچون سال گذشته رقم افزایش دستمزد کارمندان خود را مبنای مذاکره قرار دهد.

سال گذشته دولت حقوق کارگران را در حالی که تورم بیش از ۴۰ درصد ثبت شده بود، ۲۷ درصد افزایش داد. امسال نیز بیم آن می‌رود چنانچه دولت روی همان رقم افزایش دستمزد کمتر از نرخ تورم

تأکید کند، دستمزد کارگران با افزایشی ناچیز در مقابل تورم بالای ۴۰ درصدی همراه باشد.

«مرضی افقه»، استاد اقتصاد دانشگاه چمران اهواز در پاسخ به نگرانی‌های کارگران می‌گوید: حتی اگر افزایش‌های اخیر قیمت‌ها را هم کنار بگذاریم، باز هم تورم مترکم شده این سال‌ها اوضاع معیشت کارگران را بد کرده و دستمزد از تورم عقب‌مانده و کفاف هزینه‌های زندگی را نمی‌دهد.

امتیاز افزایش دستمزد، صرفاً متوجه کارگران نیست

افقه در مورد لزوم تعیین دستمزد کارگران متناسب با نرخ تورم به این‌گونه گفت:

تعیین حداقل دستمزد، متغیر حساسی است که شرایط هر دو طرف، یعنی نیروی کار و کارفرما را باید در آن لحاظ کرد. در ابتدا باید تأکید کنم که امتیاز افزایش حقوق کارگران، صرفاً متوجه کارگران نیست و تولید و سود تولیدکننده نیز از آن منتفع خواهد شد. معمولاً افزایش دستمزد را خیلی‌ها از منظر کاهش فقر نگاه می‌کنند، در حالی که افزایش حقوق کارگران در کنار اینکه ضرورتی برای تأمین نیاز نیروی کار است، سبب بالابردن قدرت خرید می‌شود و این خود به نفع تولیدکننده است، چرا که قادر می‌شود محصولاتی را که تولید می‌کند، به فروش برساند. ضمن اینکه افزایش حقوق، انگیزه نیروی کار و بهبودی را بالا می‌برد.

اقساط وام مسکن برای کارگران کاهش می‌یابد

معاون مسکن و ساختمان وزیر راه اعلام کرده که اقساط تسهیلات نهضت ملی مسکن متناسب با حقوق کارگران در نظر گرفته می‌شود. به گزارش تسنیم، هادی عباسی افزود: گام‌های بلندی در بهبود وضعیت متقاضیان نهضت ملی مسکن با پلکانی کردن اقساط تسهیلات نهضت ملی مسکن برداشته شده به گونه‌ای که طبق مصوبه بانک مرکزی، کسانی که مایل هستند به صورت پلکانی اقساط خود را پرداخت کنند شرایط خاصی برای آنها طراحی شده به نحوی که در دو سال اول قسط این تسهیلات پنج میلیون و ۹۰۰ هزار تومان باشد و از سال سوم قسط‌ها افزایش پیدا کند. وی بیان کرد: در حال حاضر پرداخت هزینه‌ها به گونه‌ای است که کارگرانی که نهضت ملی مسکن را دریافت می‌کنند بتوانند اقساط آن را پرداخت کنند و این گام بسیار بزرگی بود که در سیستم بانکی انجام شد. تمام تلاش وزارت راه و شهرسازی برای این بوده است که نرخ سود تسهیلات و میزان اقساط تسهیلات نهضت ملی مسکن به گونه‌ای باشد که متناسب با حقوق کارگران باشد تا فشاری بر این بخش وارد نشود. عباسی تأکید کرد: تلاش خود را انجام می‌دهیم تا نرخ سود تسهیلات کاهش یابد و اقساط آن متناسب با درآمد و حقوق کارگران باشد.

کارمندان دولت

این هفته عیدی می‌گیرند

«داود منظور»، رئیس سازمان برنامه و بودجه درباره زمان واریز عیدی کارمندان دولت گفت: تا آخر هفته عیدی کارمندان دولت واریز می‌شود. به گزارش توسعه ایرانی، مبلغ عیدی کارمندان در سال ۱۴۰۲ براساس تصمیم هیأت وزیران معادل یک میلیون و ۸۰۰ هزار تومان تعیین شد. البته این مبلغ برای کارمندانی که زیر یک سال در سازمان مربوطه مشغول به کار بوده‌اند، متفاوت است و براساس حاصل ضرب عیدی ماهیانه کارمند در تعداد ماه‌های حضور او در محل کار تعیین می‌شود.

وزیر کار:

در یافتی حداقل بگیران

باید به نرخ فقر برسد

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی با تأکید بر اینکه میانگین افزایش حقوق‌ها برای سال آینده بیشتر از ۲۰ درصد است، گفت: تمام تلاش دولت این است که تعادلی در دریافتی‌ها به وجود بیاورد و بتواند حداقل بگیرها را به حداقل دریافتی نرخ فقر برساند تا به سفره آنها آسیب وارد نشود. صولت مرتضوی در واکنش به نظر کارشناسان که معتقدند با توجه به اختلاف نرخ تورم و میزان افزایش حقوق مزدبگیران در سال آینده ۳۰ درصد سفره آنها کوچک‌تر خواهد شد، به جمران گفت: اولاً افزایش حقوق برای سال آینده ۲۰ درصد نیست علاوه بر ۲۰ درصد، امتیازات ردیف اول و دوم را هم اضافه کرده‌اند و میانگین افزایش حقوق‌ها بیشتر از این رقم است. تورم هم طبق آخرین آمار، ۴۴ درصد است. وی با اشاره به اینکه دولت برای افزایش توان اقشار کم‌درآمد برنامه‌های حمایتی دارد، تصریح کرد: باید به مقوله خط فقر توجه داشته باشیم.

حقوق یک کسی در شرکتی ۲۰ یا ۳۰ درصد اضافه می‌شود ولی امکان دارد مجموعه دریافتی مستمر و غیرمستمر او بالا باشد و آن ۲۰ درصد خیلی بالاتر از میزبانی خواهد بود که مطرح می‌شود. مرتضوی افزود: اساساً اگر می‌خواهیم به مقوله سفره مردم توجه کنیم، باید تعریف واضح و جامعی از نرخ فقر داشته باشیم. بحث نرخ فقر و تکافل اجتماعی در دستور کار وزارت تعاون قرار گرفته و آمارش هم در آینده نزدیک منتشر خواهد شد. همه تلاش دولت این است که دهک‌های کم‌درآمد جامعه که به هر نحوی درآمد آنها از نرخ فقر پایین‌تر است، به حداکثر دریافتی برساند که نرخ فقر را پوشش بدهد؛ یعنی تعادلی در دریافتی‌ها به وجود بیاورد و بتواند حداقل بگیرها را به حداقل دریافتی نرخ فقر برساند تا به سفره آنها آسیب وارد نشود. وی با اشاره به اینکه دولت در این زمینه طرح‌های متنوعی دارد، ادامه داد: از جمله آنها کالابریگ الکترونیکی، طرح یک میلیون مسکن در سال و ایجاد اشتغال است. بعضاً فکر می‌کنند که کمک‌های دولت صرفاً در قالب افزایش حقوق است. کمک‌های دولت برای اینکه سفر مردم آسیب‌نبینند، در چند سفرصل تعریف می‌شود. از جمله آنها افزایش حقوق و ایجاد اشتغال است.

دولت خیلی روی تولید تأکید ندارد و چون افزایش دستمزد منجر به افزایش هزینه‌های می‌شود، بیشتر به منافع خود نگاه می‌کند و در مذاکرات تأکید دارد اما در اینجا باید مسئولیت دولت نسبت به کاهش فقر و تأثیر سیاست‌هایش بر افزایش فقر را گوشزد کنیم.

افقه در ادامه در خصوص وعده دولت برای کاهش نرخ تورم گفت: دولت وعده‌های بسیاری داده و چون عملی نشده، بازار اعتنایی به وعده‌ها نمی‌شود. باید دید این افزایش‌ها تا کی ادامه خواهد داشت؛ آیا مقطعی است یا ادامه‌دار خواهد بود. برای پاسخ به این سوال باید دلایل این افزایش‌ها را بررسی کرد. من چهار دلیل برای این افزایش‌ها می‌بینم: دو دلیل اول سنتی و علتش نزدیک شدن به ماه

دولت خیلی روی تولید

تأکید ندارد و چون افزایش دستمزد منجر به افزایش هزینه‌های می‌شود، بیشتر به منافع خود نگاه می‌کند و در مذاکرات

سه‌جانبه بیشتر طرف گروه کارفرمایی را می‌گیرد

تعیین حداقل دستمزد، متغیر حساسی است که شرایط هر دو طرف، یعنی نیروی کار و کارفرما را باید در آن لحاظ کرد. در ابتدا باید تأکید کنم که امتیاز افزایش حقوق کارگران، صرفاً متوجه کارگران نیست و تولید و سود تولیدکننده نیز از آن منتفع خواهد شد. معمولاً افزایش دستمزد را خیلی‌ها از منظر کاهش فقر نگاه می‌کنند، در حالی که افزایش حقوق کارگران در کنار اینکه ضرورتی برای تأمین نیاز نیروی کار است، سبب بالابردن قدرت خرید می‌شود و این خود به نفع تولیدکننده است، چرا که قادر می‌شود محصولاتی را که تولید می‌کند، به فروش برساند. ضمن اینکه افزایش حقوق، انگیزه نیروی کار و بهبودی را بالا می‌برد.

تعداد و قدرت آنها اندک است و این قدرت باید از طریق فعالیت و انتخابات بیشتر شود.

جمعیتهی به این بزرگی (۴۵ میلیون نفر) که تحت پوشش سازمان تأمین اجتماعی هستند، باید اراده زور خود را در این انتخابات نشان دهند. نبود نماینده کارگری در مجلس این دوره برای منافع جامعه کارگری و بازنشستگی کشور گران تمام شد.

هم‌سخن هستند. سال گذشته نیز روی سید حداقل معیشت چانه‌زنی شد. دولت عدد سید حداقل معیشت را به میزان ۱۴ میلیون پذیرفت و ۱۸ میلیون تومان فعالان کارگری را نپذیرفت اما در عمل بانصف این مبلغ یعنی ۷ میلیون تومانی موافقت شد. محبوب با اشاره به موضوع افزایش سن بازنشستگی و رای مجلس به افزایش حداقل حقوق ۲۰ درصدی کارکنان دولت و بازنشستگان گفت: مشکل این است که در میان نمایندگان مجلس، عده‌ای که حامی کارگران هستند، هر دوره تعداد اندکی هستند و این تعداد توان کافی ندارد. در این مجلس هم هستند کسانی که از حقوق بازنشسته و کارگر تا آخر دفاع کردند اما

گفت که پیشنهاد اصلاح‌موادی از قانون کار از جمله ساماندهی قراردادهای موقت کارگران به ویژه کسانی که در کارهای مستمر فعالیت داشته و بیشتر از پنج سال سنوات خدمتی داشته باشند به مجلس ارائه شده است. باین حساب، مشخص است که فعال تغییری در قراردادهای موقت ایجاد نخواهد شد.

افزایش دستمزد در اخیلی‌ها از منظر کاهش فقر نگاه می‌کنند، در حالی که افزایش حقوق کارگران در کنار اینکه ضرورتی برای تأمین نیاز نیروی کار است، سبب بالابردن قدرت خرید می‌شود و این خود به نفع تولیدکننده است

رمضان و ایام عیداست که به شکل سنتی همواره در این دوره‌ها قیمت کالاهای مصرفی افزایش پیدا می‌کند.

افزایش قیمت‌ها در اقتصاد ایران

مقطعی نیست

استاد اقتصاد دانشگاه چمران ادامه داد: البته مهم‌ترین دلیلی که باعث افزایش پیش از موعد قیمت‌ها شده، افزایش تنش در منطقه است. مشخص نیست این تنش‌ها تا کی ادامه داشته باشد؛ در کنار این دلیل اصلی، انتخابات آمریکا و پیشترانی ترامپ در حزب جمهوری خواه نیز در افزایش نرخ ارز بی‌تأثیر نبوده است. به هر حال تجربه ریاست جمهوری ترامپ خیلی‌ها را نگران کرده و احتمال اینکه با روی کار آمدنش تحریم‌ها بیشتر و تنگنا افزایش پیدا کند، بسیار است. در این وضعیت، احتمالاً عده‌ای به دنبال خروج سرمایه‌شان از کشور هستند و این باعث افزایش نرخ ارز و به دنبال آن سبب استمرار افزایش نرخ تورم می‌شود. افقه در پایان گفت: از آنجا که مشخص نیست این تنش‌ها تا کی ادامه داشته باشند و همچنین انتخابات آمریکا تا به نتیجه رسیدن زمان می‌برد، فکر نمی‌کنم افزایش قیمت‌ها مقطعی باشد.

دبیرکل خانه کارگر:

دولت مزد کارگران را نصف سبد معیشت پذیرفته شده تعیین کرد

دبیرکل خانه کارگر شب پنجشنبه با حضور در برنامه تلویزیونی «به اضافه یک» شبکه سوم سیما، به سوالات مجری این برنامه پاسخ داد.

به گزارش «توسعه ایرانی»، وی در ابتدا با اشاره به اهمیت موضوع حداقل دستمزد و تعیین آن توسط شورای عالی کار، گفت: در تمام سال‌های گذشته برخی برای باور بودند که حداقل دستمزد کارگران اتفاقاً یاداست و کارفرمایان را ذیت می‌کنند تا شایسته‌ترین رقم کارگران باین استدلال ها کاهش نیافته و مورد تضییع قرار نگیرد. وی با اشاره به ضرورت حضور کارگران در انتخابات گفت: برای آنکه بتوانیم از حقوق و فکر و منافع کارگران

نرخ سبد معیشت معادل ۲۸ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان شده است

توفیقی: حداقل دستمزد باید بیش از ۲۰ میلیون تومان باشد

در سومین جلسه کمیته دستمزد، مزد منطقه‌ای به اتفاق آرا از دستور کار خارج و قرار شد، تعیین مزده روال سابق ادامه داشته باشد اما سوال اینجاست که امسال حداقل دستمزد چقدر باید افزایش یابد تا کارگران دچار سقوط معیشتی بیشتر نشوند؟

«فرامرز توفیقی» فعال کارگری در ارتباط با بحث‌های مزدی ۱۴۰۳ به این‌گونه گفت: خروجی کمیته دستمزد این بود که مزد منطقه‌ای فعلاً از برنامه خارج شود. به نظر بنده وقتی اعضای این کمیته‌ها قرار داد بدهند و محاسبات انجام دادند و کنار پایه مزد ۵ میلیون و ۷۰۰ هزار تومانی سال جاری گذاشتند، دیدند اصلاً امکان اجرای مزد منطقه‌ای نیست. در واقع متوجه شدند که در کم‌هزینه‌ترین مناطق ایران هم با دو برابر پایه برابر این دستمزد نمی‌توان زندگی کرد.

اوضاعه کرد: استناد آقایان برای افزایش دستمزد به نرخ تورم رسمی ست و می‌دانیم در زمینه تورم رسمی، نهادهای دولتی سعی داشته‌اند عامدانه آمارها را پایین بکشند. اولین اقدامی که صورت دادند، تغییر سال پایه محاسبه تورم به ۱۴۰۰ است و جالب اینجاست که مولفه‌های تأثیرگذار بر سبد تورمی مرکز آمار و وزن این مولفه‌ها را به‌رغم فشار کارشناسان، اعلام نکردند. حتی در دولت احمدی‌نژاد این مولفه‌ها اعلام می‌شد اما امروز نمی‌دانیم سبد تورمی مرکز آمار با چه اقلامی پر شده و وزن بخشی این اقلام به چه شکلی است.

سبد معیشت در شهرهای کوچک

به ۲۲ میلیون تومان رسیده است

توفیقی در ادامه گفت: سبد معیشت در حال حاضر با در نظر گرفتن سهم مسکن، در کلانشهرها به عدد ۲۸ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان رسیده و در شهرهای کوچک به ۲۲ تا ۲۳ میلیون تومان رسیده است. اقلام و نمودارها و فرمول‌ها همه موجود است و هر

فرد پانهادی خواهد، می‌توانم داده‌ها و اطلاعات را در اختیارشان بگذارم تا خودشان محاسبه کنند.

به گفته این فعال کارگری، محاسبه سبد معیشت در کمیته دستمزد، از سال گذشته دچار انحراف شد چرا که محاسبات غیرواقعی صورت گرفته و سبد مصرفی کلاری را زیر سوال بردند. فقط باین هدف که عددسازی کنند نرخ‌هایی را پایین بیاورند. او ادامه داد: با وجود همه اینها، سال گذشته در کمیته دستمزد، نرخ سبد معیشت به صورت غیرواقعی، حدود ۱۴ میلیون تومان محاسبه شد. در روزهای اخیر، مدیران اقتصادی دولت، تورم دی‌ماه سال جاری ۴۳.۷ درصد اعلام کردند. بنابراین اگر این تورم ۴۳.۷ درصدی را که چندان واقعی هم نیست، روی سبد معیشت سال قبل اعمال کنیم به این نتیجه می‌رسیم که اثر ریالی تورم بر سبد معیشت، رقم ۶ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان است. در واقع با فرض صحت آمارهای رسمی، باید ۶ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان به سبد تصنعی ۱۴ میلیون تومانی سال گذشته اضافه کنیم که حاصل آن می‌شود ۲۰ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان.

به گفته توفیقی، با احتساب این داده‌ها، حداقل دستمزد ملی براساس ماده ۴۱ قانون کار که به صراحت اعلام کرده باید به گونه‌ای باشد که از پس هزینه‌های حداقلی زندگی بر بیاید، باید لااقل ۲۰ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان بشود.

او تأکید کرد: باین حساب، ما کارگران از دولت و کارفرمایان

گفت که پیشنهاد اصلاح‌موادی از قانون کار از جمله ساماندهی قراردادهای موقت کارگران به ویژه کسانی که در کارهای مستمر فعالیت داشته و بیشتر از پنج سال سنوات خدمتی داشته باشند به مجلس ارائه شده است. باین حساب، مشخص است که فعال تغییری در قراردادهای موقت ایجاد نخواهد شد.

ساماندهی قراردادهای موقت کارگران؛ شاید وقتی دیگر

در حالی که فعالان صنفی با اشاره به این‌نامه پیشنهادی هیات دولت در سال ۹۸ مبنی بر دائمی شدن قراردادهای

موقت کارگران پس از چهار سال کار مستمر در یک کارگاه، منتظر اجرای آن در بهمن ماه امسال بودند، معاون وزیر کار

به گزارش تسنیم، علی حسین رعیتی فرد گفت که لایحه اصلاح قانون کار در کمیسیون‌های دولت مراحل نهایی را طی می‌کند و به زودی به مجلس می‌رود تا تبدیل به قانون شود. وی افزود: البته گمان نمی‌کنم تصویب این موضوع در این دوره از مجلس انجام شود و به دوره بعدی کشیده خواهد شد.